

Stop affolkningen: Fra en udelt institutions-rettet til en todelt individ-rettet skole

Foretræde for Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg 28.9.2023.

Udarbejdet af Allan Tarp, cand.scient., forskeruddannet konsulent ved Mellemskolen.net.

01. Mange tak fordi jeg har fået foretræde for Folketingets børne og undervisnings udvalg. Jeg henvender mig fordi jeg tror, at den nuværende affolkning i Danmark kan stoppes ved at ændre vores skolesystem fra at være institutions-rettet til at være individrettet.

Så baggrunden er den, at alle politiske partier burde kunne løse landets (og EU's) tre største problemer:

- Affolkning på grund af et for lavt fødselstal
- Misrøgt af de unges individuelle talenter i den institutions-rettede folkeskoles fælles-klasser
- Skovafbrænding på vores kraftværker.

Og alle partier burde derfor kunne tage ejerskab til at kræve nedsat tre kommissioner, dels af folkettinget, men også af partierne selv, for i en globaliseret videns-økonomi tilhører fremtiden partier med egne videns-paneler:

- En affolknings kommission til at stoppe den nuværende affolkning,
- En OECD-ledet skolingskommission til at gøre børn trygge og unge selvhjulpne.
- En energikommission til at sikre en stabil og billig el-leverance.

02. Den danske skole adskiller sig på alt for mange områder fra andre lande:

- Den danske skole er en udelt enhedsskole efter sovjetisk model, hvor resten af verden har todelte skoler, en primærskole for børn og en sekundærskole for unge.
- Den danske skole bruger ikke som andre lande trygge og varme hønemorlærere de første skoleår.
- Den danske skole bruger modsat resten af verden næsten ingen skriftlige prøver, kun dumpefri mundtlige.
- Den danske skole bruger terminskarakterer, der kun må medtage aktivitet ugen før og ikke i terminen.
- Den danske skole har modsat resten af verden ingen læreruddannelse på universiteter. Folkeskolens lærere (og for mange vikarer) er uddannet udenfor. Gymnasiets lærere modtager kun faglig uddannelse.
- Bestå-grænsen ved afgangsprøven i matematik er meget lav, 16% og 25% i folkeskolen og på gymnasiet.
- Stamklasse-stavnsbåndets ti plager: Støj, mobning, fravær, bundkarakter, snyd, druk, flugt, vikarer, mistrivsel da pigerne ringeagter drengene, der er to år bagud i modenhed, samt en affolkning med et for lavt fødselstal.

03. En affolknings-kommission skal stoppe vores affolkning, der årligt fjerner 60.000 hænder fra arbejdsmarkedet på grund af et alt for lavt fødselstal på 1½ barn per par. Som betyder 1 barn i næste generation, altså en halvering på 50 år. En stabil befolkning kommer ved et fødselstal på 2,1 barn per par, som i USA. Stabilisering kan opnås ved at pålægge befolkningen fødepligt og kuldpligt, 3 børn per kvinde, og to kuld eller to koner per mand. Det ønsker naturligvis ingen. Men så er alternativet, at skolen skal gøre de unge selvhjulpne, så 25% af de offentligt ansatte kan overføres til den private sektor. Dette ses nemt ved at sammenligne Afrika, Europa og USA. Afrika har få offentligt ansatte og et højt fødselstal, Europa har det modsatte, kun USA har en balance. Så Europas affolkning skyldes over-institutionalisering. Modsat kan USA nøjes med få og slanke institutioner ved at gøre de unge selvhjulpne med et individrettet skolingssystem, der anerkender den unges individualitet. Affolkning medfører desuden tab af national og international indflydelse, da ingen ønsker at høre på den, der er på vej ud.

04. En skolingskommission ledet af OECD skal nytænke dansk skoling hele vejen fra førskole til forskerskole byggende på OECD's Learning Framework 2030, hvori det hedder, at fremtidens skole skal "forpligte sig til at hjælpe den unge med at udvikle sig til en hel person, der kan udnytte sit potentiale og bidrage til at forme en fælles fremtid. For at gøre den unge til aktør skal skolen anerkende den unges individualitet." Det gør de unge selvhjulpne. Modsat har Europas skoler stavnsbånd til årgangens stamklasser, der er rettet mod de institutioner, som visner på grund af arbejdskraftmanglen, som skyldes det lave fødselstal, som den institutions-rettede skole er skyld i, fordi den ikke gør de unge selvhjulpne, men afhængige af stadig flere velfærds-institutioner.

05. To studieture kan inspirere til nytænkning. En studietur til Skåne for at studere en todelt skole, med hønemor-lærere de første skoleår, og med universitetsuddannede lærere. Samt en studietur til Ontario og Buffalo (eller New York), men denne gang som etnografer, der bliver siddende i samme klasseværelse to dage i træk for at opleve CHOKKET på egen krop: NEJ, læreren forlader ikke lokalet når det ringer, han bliver, de unge forlader lokalet. Og NEJ, de unge går ikke i samme stamklasse, men på forskellige selvvalgte boglige og praktiske halvårshold med en mester, der kun underviser i sin spidskompetence. Og NEJ, næste dag er ikke forskellig fra den forrige, for de selvvalgte hold er daglige, så man kan få hjælp på klassen. Og NEJ, der findes ikke mundtlige prøver hvor alle kan bestå med ledende spørgsmål, alle er skriftlige, men kan tages om. Og NEJ, alle består ikke, man dumper hvis man ikke får 70% af de tildelte points for fremmøde, aflevering, samt uge-prøver og måneds-prøver. Og NEJ, man har ikke stavnsbånd til årgangens stamklasser, hvor drenge er to år bagud i modenhed. Og NEJ, man mistrives ikke, da holdet er selvvalgt. Og NEJ man behøver ikke skifte skole for at komme væk fra klassen, for dagligt skifter man hold 5 gange, og hvert halve år skiftes alle hold, og det sidste halvår kan man tage collegehold.

06. To straks-indsatser vil kunne forbedre den danske udelte institutions-rettede skole:

Det første straks-indsats todeler enhedsskolen som i resten af verden: en primærskole for børn med hønemorlærere i de første klasser. Samt en sekundærskole for unge, gerne med selvvalgte boglige og praktiske halvårshold som i USA, men i hvert fald med et pause-år før syvende klasse til drengene, som her kan udvikle deres regnetalent på praktiske opgaver inden for det tekniske STEM-område.

I en todelt skole vil lærernes arbejdsglæde stige, da de nu kan vælge mellem børn eller unge. Så vil halvdelen af de nyuddannede lærere ikke mere være væk efter fem år, som på den nuværende udelte skole.

Det andet straks-indsats er en skriftlig stopprøve efter første år på gymnasierne. Mange følger blot vennerne ind på gymnasiet, hvor mundtlige prøver sikrer, at alle gennemfører, så skolen kan få sit fulde taksameter-tilskud. En skriftlig stopprøve med to forsøg vil vise den unge, om talentet er bogligt, eller udvikles bedre på en praktisk erhvervsskole.

07. En individ-rettet skole kan gøre hver anden dreng til ingeniør som 22årig. Den førende klimaforsker Hans von Storch betvivler, at 'klimakrisen' er en krise. I sin nye bog om menneske-klima komplekset skriver han, at klimaforskningen blot er en samling af meninger, men ikke en videnskab, da den ikke kan lave forsøg. I stedet skal skolen producere mange flere ingeniører til at opfinde nye teknologier, der kan stoppe naturens uddøen. Så også klimaet får nytte af, at EU's institutions-rettede embedsskoler erstattes af en fælles europæisk amerikansk skole, der er individ-rettet og producerer ingeniører i samarbejde med de teknologi-førende Amerikanske skoler, så de unge frit kan vælge mellem praktiske og teoretiske matematikhold på begge sider af Atlanten.

08. En samlingsregering hen over midten bør naturligvis nedsætte kommissioner for alle vigtige velfærds områder, herunder især skolen, med en OECD-ledet skolings kommission, til at nytænke dansk skoling hele vejen, fra før skole til forsker skole. Det mindste man kan gøre, er at bruge landstingssalen til en høring om det amerikanske individ-rettede skolesystem, med selvvalgte daglige boglige og praktiske halvårs hold. Og dets ligheder og forskelle til det danske institutions-rettede skolesystem, hvor stavnsbånd til årgangens stamklasse skaber de ti vel dokumenterede plager, hvoraf det største problem er vores affolkning, som USA netop undgår med sin individ-rettede skole. Blot et enkelt medlem af Folketinget kan arrangere en sådan høring. Der gerne må

efterfølges af en høring der spørger: Kan erstatning af teoretisk matematik med praktisk matematik gøre hver anden dreng til ingeniør som 22-årig, og dermed hjælpe til at stabilisere både klima og befolkning.

09. Mange tak for udvalgets to spørgsmål. Det første spørgsmål lød: ”Regeringen har planer om at frisætte institutionerne. Du foreslår vel nærmest det modsatte?” Det andet spørgsmål lød. ”Polen har opnået store forbedringer ved at erstatte et todelt skolesystem med en enhedsskole. Hvorfor skal vi så gøre det modsatte?”

10. Når man ønsker at frisætte institutionerne, bør man nok skelne mellem de forskellige institutioner, og mellem individ og institutioner. Endemålet er vel mere frihed for individer inden for faste institutioner. Og med hensyn til institutioner er der forskel på fx ældreplejen og skolen. I ældreplejen er det ofte den samme pleje, der skal ydes gang på gang. Modsat er det i skolen ikke de samme emner, en klasse skal undervises i og lære gang på gang. Læring bygger på fremdrift, progression. Og der vil så opstå problemer hvis forskellige skoler vælger forskellige rækkefølger. Ligger brøkgregning i femte klasse i Ribe, men i sjettede klasse i Viborg, bliver eleverne let stavnsbundet til den udelte institutions-rettede skoles stamklasser.

En frisætning kan derimod let gennemføres på en todelt holdopdelt individ-rettet skole som i USA, der de første skoleår tilbyder børnene en hønemor-lærer, som er alene med klassen og derfor ikke skal forhandle progression med andre lærere.

Og som tilbyder de unge selvvalgte boglige og praktiske halvårshold med mesterlærere, som også er alene med sine hold, der ovenikøbet kan tilbydes i flere varianter, fx boglig eller praktisk brøkgregning, så alle unge kan lære emnet ud fra deres individuelle intelligens.

Den amerikanske skoleform er derfor den ideelle, og måske den eneste form til at frisætte både primærskolen og sekundærskolen. Og bør derfor undersøges nærmere gennem en høring og en skolingskommission.

11. Europas forskellige skolesystemer har uden tvivl forskellige kvaliteter. Men de er alle institutions-rettede, da hele Europa går ind for mange og store velfærds institutioner. Som dog i stigende grad mangler ansatte, da hele Europa har et meget lavt fødselstal på eller under 1½ barn per par, og derfor er godt i gang med at affolke sig selv. Hvilket USA undgår med et individ-rettet skolesystem, som gør de unge selvhjulpne så de senere kun får brug for få og slanke institutioner.

12. Affolkning er et alvorligt problem. Det medfører tab af indflydelse, da ingen ønsker at høre på den, der er på vej ud. Og det medfører tab af kvalitet på både offentlige og private virksomheder, når der kommer tusind nye ubesatte jobopslag hver uge, altså ca. 50.000 på årsbasis.

Det er derfor mit håb, at hele udvalget eller i det mindste enkeltmedlemmer snarest vil arrangere en høring om forskellen på et udelte institutions-rettet skolesystem med stavnsbånd til stamklasser sammen med lærere som måske er uddannet i det, der undervises i, og hvor halvdelen er væk fem år senere. Og et todelt individ-rettet skolesystem med selvvalgte boglige og praktiske halvårshold, sammen med mester-lærere, der stortrives i sin stamklasse.

13. Som referencer kan jeg anbefale

- OECD: Improving Schools in Sweden, an OECD Perspective, <https://www.oecd.org/education/school/improving-schools-in-sweden-an-oecd-perspective.htm>.
- OECD Learning Framework 2030, [https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20\(05.04.2018\).pdf](https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20(05.04.2018).pdf).
- H. Storch: ”Der Mensch-Klima-komplex” (2023).
- P. J. Deneen: ”Why Liberalism Failed” & ”Regime Change, Towards a postliberal Future”.
- M. Foucault: ”Overvågning og straf”.
- A. Tarp: ”Skole-miraklet 2030, individrettet og intelligent” & ”Matematik-miraklet 2030, Brug Barnets BundtTal”, e-bøger.
- YouTube videoen: Linjeopdelt eller blokopdelt skole, <https://www.youtube.com/watch?v=zQNn1nCOuss>.